

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/68/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217196
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4312217196.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Soňou Vackovou, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietla.

Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Levice dňa 28.09.2012 domáhal voči žalovanej zaplataenia majetkovej škody v sume 1.041,98 eura, nemajetkovej ujmy v sume 208,40 eura a trov konania. V žalobe uviedol, že pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nespĺnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom (povinným) navrhol vykonať exekúciu podaním návrhu súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a v zákonom ustanovenej dobe do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 30.01.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Nesprávny úradný postup charakterizovaný nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Exekučný súd vykonaním postupu podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu - rozsudok rozhodcovského súdu) spôsobom odporujúcim zákonu, t.j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom, ktorej zrealizoval úplný judiciálny proces zahrňujúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží a teda prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu - zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy slovenskej republiky). Všeobecný

súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo veriteľa. Ak tak všeobecný súd pozíciou exekučného súdu koná, uskutočňuje činnosť ktorá by mu náležala len vtedy, keby konal v pozícii meritórneho súdu odvodzujúceho svoju právomoc od ust. § 40 a nasl. zákona č. 244/2012 Z.z. Exekučný súd nekoná o zrušení tuzemského rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Exekučný súd tým, že svojím nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Na jednej strane totiž neexistuje právne relevantný exekučný titul, ktorý je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane, nie je možné zo strany žalobcu iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozhodcovského rozsudku je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej, ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offico. Opísaný postup exekučného súdu je nesprávny a v rozpore so zákonom. Neexistuje okolnosť, ktorá by mu umožňovala postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako tak neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevyožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 1.041,98 eura predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Zároveň si žalobca uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ktorý je dôsledkom nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote a včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva. Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatňuje sumu 208,40 eura, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Zároveň žiadal, aby nadriadený súd rozhodol po prikázaní vecí inému súdu, pretože sudcovia vecne a miestne príslušného Okresného súdu Levice sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania.

Krajský súd v Nitre svojím uznesením zo dňa 25.10.2012 č.k. 8NcC/564/2012-10 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Levice sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 9C/296/2012 a vec prikázal na rozhodnutie Okresnému súdu Nitra. Okresný súd Levice vec postúpil tunajšiemu súdu dňa 10.01.2013.

Žalovaná sa k návrhu písomne nevyjadrila.

Žalobcovi bol termín pojednávania oznámený cestou právneho zástupcu, na pojednávanie sa nedostavil ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Žalovaná mala doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie vo forme spísania zápisnice pred JUDr. Rudolfom Krutým, súdnym exekútorom, dňa 12.05.2010. Súdny exekútor podal dňa 16.07.2010 na Okresný súd Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vec bola vedená na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 13Er/582/2010. Exekučný súd vyzval žalobcu v procesnom postavení oprávneného na predloženie podkladov pre vydanie exekučného titulu (zmluvy o úvere). Žalobca listom doručeným exekučnému súdu dňa 06.09.2010 požadované podklady exekučnému súdu doručil. Exekučný súd svojim uznesením zo dňa 18.10.2010 č.k. 13Er/582/2010-15 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol. Odvolací súd svojim uznesením zo dňa 28.04.2011 č.k. 9CoE/34/2011-51 odvolacie konanie zastavil. Následne exekučný súd svojim uznesením zo dňa 31.05.2012 č.k. 13Er/582/2010-59 exekúciu zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca sa obrátil na žalovaného so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom v čase podania návrhu), právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, lehota neplyní počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) (v znení účinnom do 31.05.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Režim zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Zodpovednosť za škodu vznikne, ak sú splnené zákonom stanovené predpoklady (podmienky), a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody (kauzálny nexus). Dôkazné bremeno preukázania základných predpokladov zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci má poškodený. To znamená, že poškodený musí preukázať, že mu vznikla škoda, že táto škoda bola spôsobená protiprávnym konaním orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a napokon, že medzi vznikom škody a protiprávnym konaním existuje príčinná súvislosť. Škodou je majetková ujma, ktorá spočíva v zmenšení reálne existujúceho majetku, vrátane nákladov spojených so vznikom a zisťovaním škody. Súčasťou škody sú aj „márne vynaložené náklady“. Protiprávne konanie orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže spočívať v nezákonnom rozhodnutí alebo v nesprávnom úradnom postupe, ktorý môže tiež spočívať v nesprávnom konaní alebo v konaní bez splnenia zákonných podmienok, ale aj v nekonaní (nečinnosti), či v porušení povinnosti uskutočniť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote, prípadne nevydanie rozhodnutia vôbec, ako i v nezákonnom zásahu do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Pri ktoromkoľvek z vyššie popísaných postupov ide o porušenie právnej povinnosti, teda povinnosti vyplývajúcej z právneho predpisu. Z hľadiska príčinnej súvislosti je potrebné preukázať, že vznik určitej škody je bezprostredným (priamym) následkom reálneho protiprávneho konania (opomenutia) určitého konkrétneho orgánu verejnej moci. Príčinná súvislosť predpokladá, že ide o také účinky protiprávneho konania (opomenutia), ktoré výlučne vyvolávajú vznik škody.

Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na súde v prípade, že príslušný orgán neuspokojí jeho nárok alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. V súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Na základe vyššie uvedeného súd v prvom rade skúmal, či nárok na náhradu škody nebol na súde uplatnený predčasne, to znamená, či sa žalobca obrátil so svojím nárokom na náhradu škody na príslušný orgán pred podaním žalobného návrhu. Nakoľko v danej veci žalobca uplatnil nárok na

náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, je orgánom príslušným na predbežné prerokovanie tohto nároku Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Súd mal zo zoznamu podaní, ktorý je uložený na správe súdu pod Spr/1001/2012, preukázané, že žalobca sa obrátil na príslušný orgán (Ministerstvo spravodlivosti SR) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.05.2012. Z toho vyplýva, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, keď žalobný návrh bol doručený Okresnému súdu Levice dňa 28.09.2012.

Následne súd skúmal či v danej veci sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody.

Žalobca sa žalobným návrhom domáhal zaplatenia majetkovej škody v sume 1.041,98 eura a nemajetkovej ujmy v sume 208,40 eura z dôvodu, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonal úradný postup bez splnenia zákonných podmienok podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu, čím bez legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom, ktorej zrealizoval úplný judičiálny proces zahrňujúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav na meritórne rozhodnutie vo veci, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci verejnej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží. Ide teda o nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, ako orgánu verejnej moci.

Nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, v prípade nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, v prípade zbytočných prieťahov v konaní a v prípade iného nezákonného zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Súd poukazuje na to, že v danej veci bolo exekučné konanie je začaté spísaním zápisnice pred súdnym exekútorom, ktorého si oprávnený vybral, dňa 12.05.2010. V zmysle ustanovení Exekučného poriadku je na uvedenú vec potrebné aplikovať ustanovenia Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010.

Vo vzťahu k porušeniu povinnosti exekučného súdu písomne poveriť súdneho exekútora vykonaním exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti mal súd vykonaným dokazovaním fotokópiou spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 13Er/582/2010 (č.l. 24 až 74) preukázané, že medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 16.07.2010 (č.l. 24) a rozhodnutím exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia dňa 18.10.2010 (č.l. 39), síce uplynula pomerne dlhá doba, počas uvedenej doby však exekučný súd nebol nečinný, keď vyzval žalobcu v procesnom postavení oprávneného na predloženie podkladov pre vydanie exekučného titulu (č.l. 34). Následne skúmal formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý v danej veci bol exekučným titulom, a keď dospel k záveru, že tento trpí nedostatkami, na základe ktorých ju nie je možné považovať za materiálne vykonateľný exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Rozhodovacia činnosť súdu je proces, v ktorom vecne a miestne príslušný súd rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch účastníkov konania. Úlohou súdu je vydať zákonné a zároveň spravodlivé rozhodnutie. Pre takéto rozhodnutie súdu je potrebné, aby bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. Pokiaľ je zákonodarcom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia súdu, je ňou súd viazaný a je povinný ju dodržať. Táto povinnosť však nemôže byť bezvýhradná, bez ohľadu na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

Ako už bolo uvedené vyššie konajúci súd, ako orgán štátnej moci, musí vydať v prvom rade rozhodnutie zákonné a spravodlivé, na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. To znamená, že súd musí mať pre svoje rozhodnutie všetky potrebné podklady. Podľa názoru súdu akákoľvek lehota, ktorú zákon stanovuje na rozhodnutie súdu, nemôže začať objektívne plynúť skôr, ako má súd oprávnený vo veci rozhodnúť k dispozícii všetky pre rozhodnutie relevantné podklady. Opačný výklad by znamenal, že súd by mal povinnosť rozhodnúť napriek tomu, že nemá pre rozhodnutie potrebné podklady, čo je v rozpore s požiadavkou, aby súdy rozhodovali zákonne a spravodlivo a aby ich rozhodnutia boli preskúmateľné z hľadiska dôvodov.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že nesprávny úradný postup exekučného súdu v dôsledku porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, či v dôsledku nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, nezistil. Postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, keď rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 18.10.2010 bezprostredne po doručení podkladov potrebných pre rozhodnutie. Nakoľko v danej veci bolo rozhodnuté o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, je uvedená lehota primeraná, vzhľadom na zložitnosť veci a závažnosť rozhodnutia exekučného súdu.

Čo sa týka žalobcom tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, spočívajúci preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie pohľadávky, súd poukazuje na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd ex offo povinný skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, či sú v súlade so zákonom. Pri posudzovaní súladu exekučného titulu so zákonom je exekučný súd povinný skúmať, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Prípade, ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to právomoc nemal, je takéto rozhodnutie ničotné (nulitné) a teda z právneho hľadiska neexistujúce a nezaväzujúce. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rozhodnutej veci.

V prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať, či nie sú dôvody neprípustnosti exekúcie vykonávanej na základe rozhodcovského rozsudku tak, ako tieto vyplývajú ustanovenia § 45 zákona v rozhodcovskom konaní, najmä existenciu a platnosť rozhodcovskej zmluvy a skutočnosti, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. V prípade ich zistenia súd musí žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť.

Povinnosť exekučného súdu, rozhodujúceho o návrhu na nútený výkon rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa, aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve a, ak ide o neprimeranú doložku, vyvodíť z toho závery podľa vnútroštátneho práva, vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-40/08. Takúto interpretáciu ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní a ustanovení exekučného poriadku vyžaduje naplnenie princípu ochrany spotrebiteľa, ktorým je odstránenie nerovnováhy v právach a v povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou na ťarchu spotrebiteľa. Tento výklad vyplýva tiež z povinnosti súdov rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré sa zaručuje nielen tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je nárok uplatňovaný.

Povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska súladu so zákonom, znamená skúmať, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený doložkou vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a, či sú splnené všeobecné podmienky konania podľa § 103 OSP. V tomto štádiu skúmania exekučný súd nevykonáva dokazovanie, ako procesnú činnosť súdu upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 OSP, nakoľko by to bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti exekučného konania. Dokazovanie vyžadujúce nariadenie pojednávania v možnosti účasti oprávneného a povinného v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy z dôvodu, že by sa tým zmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný dozvedieť až doručením

upovedomenia o začatí exekúcie. K rovnakému právnomu záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.04.2013 sp.zn. 5MCdo 11/2012.

Na základe vyššie uvedeného súd rovnako konštatuje, že nesprávny úradný postup exekučného súdu v dôsledku vykonania úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, spočívajúci preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie pohľadávky, nezistil. Postup exekučného súdu, výsledkom ktorého bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, bol v súlade so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V konečnom dôsledku o správnosti rozhodnutia exekučného súdu svedčí aj skutočnosť, že žalobca v procesnom postavení oprávneného vzal podané odvolanie späť, v dôsledku čoho odvolací súd odvolacie konanie zastavil.

Otázku nesprávneho úradného postupu súd riešil vyššie. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že súd postupoval so zbytočnými prietahmi, súd konštatuje, že prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky neznamená postup súdu so zbytočnými prietahmi. Vo vzťahu k namietanému postupu exekučného súdu, ktorý podľa žalobcu postupoval so zbytočnými prietahmi, súd poukazuje na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je oprávnený skúmať len Ústavný súd Slovenskej republiky. Súd pritom vychádza z platnej právnej úpravy, podľa ktorej existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa troch základných kritérií, a to zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/12). Postup súdu z hľadiska zbytočných prietahov, teda súdne konanie, nie je oprávnený preskúmať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo viacero orgánov oprávnených v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by všeobecný súd v konaní o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska zbytočných prietahov, znamenalo by to, že všeobecný súd by preskúmal postup iného všeobecného súdu, pričom zároveň by mohlo dôjsť k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, keď vecne príslušné na prejednanie a rozhodovanie sporov o náhradu škody sú okresné sudy, ale sudy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj sudy vyššieho stupňa, napr. krajské sudy, alebo aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Všeobecný súd môže priznať náhradu škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len v prípade, že o existencii zbytočných prietahov bolo rozhodnuté na to oprávneným orgánom, ktorým je Ústavný súd Slovenskej republiky.

V danej veci je nesporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prietahov sa nevedlo, preto sa súd otázkou porušenia práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nezaoberal.

Ako už bolo uvedené základnými predpokladmi zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Protiprávny úkon (ktorý spočíva v konaní alebo opomenutí) súd nezistil, keď uzavrel, že postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, ktorý rozhodol o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v primeranej lehote, pričom jeho postup, výsledkom ktorého bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, bol v súlade so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Vo vzťahu k zbytočným prietahom súd konštatoval, že tieto z pozície všeobecného súdu nie je oprávnený skúmať, keď uvedené oprávnenie prináleží len Ústavnému súdu Slovenskej republiky, pričom v konaní nebolo sporné, že žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prietahov sa nevedlo. Pokiaľ nie je preukázané splnenie prvého, základného predpokladu zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, nie je, podľa názoru súdu, potrebné skúmať ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, teda vznik škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, nakoľko vznik škody, ako zmenšenie majetku poškodeného je predpokladom zodpovednosti len ak škoda bola priamo a nesprostredkovane spôsobená výlučne konaním (opomenutím), ktoré bolo vo vzťahu k zmenšeniu majetku poškodeného rozhodujúce, to znamená, že ak nedošlo k nesprávnomu úradnému postupu, majetok žalobcu sa nemohol zmenšiť.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu uplatnený podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súd uvádza, že nárok na nemajetkovú ujmu nie je automatický vo vzťahu k porušeniu práva, ale predpokladá objektívne zistenie, že samotné porušenie práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ súd konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil a rovnako ani vznik škody na strane žalobcu v konaní preukázaný nebol, nebolo dôvodné, aby sa nezaoberal uplatneným nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď pre rozhodnutie o priznaní práva na nemajetkovú ujmu je základným predpokladom vznik ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Na základe vyššie uvedených skutkových okolností a ich právneho vyhodnotenia súd, dospel k záveru, že žalobný návrh nie je dôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) z dôvodu, že žalovaná mala v konaní plný úspech, ale nepriznal jej náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP)